

in onderdeel A van de bijlage bij art. 1.1 Ow voor een deel ook betrekking hebben op in de bijlage V bij het Ob opgenomen projectomschrijvingen. Het is van belang om daarmee rekening te houden, bijvoorbeeld als het gaat om de term 'autoweg' die wordt gehanteerd in kolom 2 van onderdeel J1 van bijlage V. Volgens de bijlage bij art. 1.1 Ow gaat het daarbij (uitsluitend) om een op grond van de Wegenverkeerswet 1994 aangeduide autoweg. In onderdeel A van de bijlage bij het Besluit mer wordt een ruimere definitie gehanteerd. Daarin wordt 'een voor autoverkeer bestemde weg die alleen toegankelijk is via knooppunten of door verkeerslichten geregelde kruispunten en waarop het is verboden te stoppen en te parkeren' ook onder de term 'autoweg' begrepen. Dit is ingegeven door het in de mer-richtlijn gedefinieerde begrip 'autoweg'. De enge uitleg in de bijlage bij art. 1.1 Ow is daarmee niet in overeenstemming waardoor er onzes inziens sprake is van een implementatiegebrek. Zie voor (de noodzaak tot) een ruimere definitie van het begrip 'autoweg' de annotatie bij ABRvS 24 januari 2018, ECLI:NL:RVS:2018:224, *Men R 2018/46*.

T. Röttscheid & M.A.A. Soppe

M en R 2023/95

Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State 5 juli 2023, nr. 202205001/1/R4
(Venema, Meijer, Gundelach)
m.nt. T. Röttscheid & M.A.A. Soppe

(Art. 7.2 Wm; art. 3 lid 2, aanhef en onder a, Smb-richtlijn)

Milieurecht Totaal 2023/7554
Omgevingsvergunning in de praktijk 2023/8891
ABkort 2023/169
ECLI:NL:RVS:2023:2573

Gevolgen verzuim plan-mer voor plannen voor (mede) daarop gebaseerde vergunningen; herzieningsverzoek provinciaal inpassingsplan windpark vanwege Nevele-jurisprudentie; het Nevele-arrest van het HvJ EU ziet op een niet onherroepelijke vergunning en is niet zonder meer van betekenis voor onherroepelijke vergunningen; voorwaarden Kühne & Heitz-arrest van het HvJ EU zijn onverminderd relevant; niet wordt voldaan aan één van die voorwaarden; herzieningsverzoek terecht afgewezen.

De Afdeling stelt vast dat het Nevele-arrest is geweest naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen in het kader van een lopende vernietigingsprocedure tegen een Vlaamse stedenbouwkundige vergunning voor vijf windturbines. Die vergunning was nog niet onherroepelijk. Mede gelet op wat appellante heeft aangevoerd over de door haar aangehaalde overwegingen uit het Nevele-arrest, komt de Afdeling niet toe aan de vraag in hoeverre deze overwegingen van betekenis zijn voor onherroepelijke inpassingsplannen.

Naar het oordeel van de Afdeling hebben provinciale staten het verzoek om het inpassingsplan te herzien terecht beoordeeld aan de hand van de in het Kühne & Heitz-arrest vermelde cumulatieve voorwaarden. Deze voorwaarden geven aan wanneer moet worden afgeweken van het uitgangspunt dat het Unierecht in beginsel niet eist dat een bestuursorgaan moet terugkomen op een onherroepelijk besluit. In dit geval is aan die cumulatieve voorwaarden niet voldaan. Het beroep van [appellante] tegen het besluit van provinciale staten tot vaststelling van het inpassingsplan heeft de Afdeling namelijk in de uitspraak van 17 september 2018 in zaak nr. 201806122/2/R6, op nationaalrechtelijke gronden niet-ontvankelijk verklaard. Daarmee is dus niet voldaan aan de voorwaarde uit het Kühne & Heitz-arrest dat het moet gaan om een besluit dat definitief is geworden door een uitspraak van de hoogste nationale rechter die, gelet op latere rechtspraak van het Hof, op een onjuiste uitlegging van het Unierecht berust, zonder dat hierover prejudiciële vragen zijn gesteld aan het Hof.

Het Emmott-arrest maakt het voorgaande niet anders, omdat dat arrest ziet op een andere situatie dan hier aan de orde is. Het Emmott-arrest ziet namelijk op de situatie dat een lidstaat zich niet mag beroepen op een termijnoverschrijding door een particulier in een procedure tegen die lidstaat, als het gaat om bescherming van de rechten die de bepalingen van een niet naar behoren omgezette richtlijn aan die particulier toekennen. Zo'n situatie is hier niet aan de orde. In het kader van het verzoek om herziening van het inpassingsplan, dat in deze procedure aan de orde is, is aan [appellante] geen termijnoverschrijding tegenworpen.

Uitspraak in het geding tussen:

[appellante], wonend te [woonplaats],
en
provinciale staten van Gelderland,
verweerders.

Procesverloop

Bij besluit van 15 december 2021 hebben provinciale staten het verzoek van [appellante] om het inpassingsplan "Windpark Bommelerwaard-A2" te herzien, afgewezen.

Bij besluit van 5 juli 2022 hebben provinciale staten het daartegen door [appellante] gemaakte bezwaar, ongegrond verklaard.

Tegen dit besluit heeft [appellante] beroep ingesteld.

Provinciale staten hebben een verweerschrift ingediend.

[appellante] heeft nadere stukken ingediend.

De Afdeling heeft de zaak behandeld op de zitting van 15 mei 2023, waar [appellante], vergezeld door [gemachtigde], en provinciale staten, vertegenwoordigd door mr. Z. van der Meulen, zijn verschenen.

Overwegingen

Inleiding

1. Bij besluit van 4 juli 2018 hebben provinciale staten het inpassingsplan vastgesteld. Het inpassingsplan voorziet

in een windpark met drie windturbines met een gepland opgesteld vermogen van 7,5 tot 12 megawatt. Windpark Bommelerwaard-A2 B.V. is de initiatiefnemer. Het windpark is globaal gelegen tussen de Rijksweg A2 en de spoorlijn Utrecht-Den Bosch, ten zuidoosten van Zaltbommel. Inmiddels is de bouw van het windpark voltooid en is het windpark in bedrijf.

1.1. Eerder heeft [appellante], naar gesteld handelend namens Actiegroep Tegenwind Zaltbommel, beroep ingesteld tegen het besluit van provinciale staten van 4 juli 2018 tot vaststelling van het inpassingsplan en de met toepassing van artikel 3.33, eerste lid, onder b, van de Wet ruimtelijke ordening gecoördineerd voorbereide en bekendgemaakte besluiten. Bij uitspraak van 17 september 2018 in zaak nr. 201806122/2/R6 heeft de Afdeling dat beroep niet-ontvankelijk verklaard. [appellante] had de gestelde vertegenwoordiging en de gronden van het beroep niet binnen de door de Afdeling gestelde termijn aangetoond of aangevoerd. Ook was niet gebleken van feiten of omstandigheden op grond waarvan redelijkerwijs niet kon worden geoordeeld dat [appellante] in verzuim is geweest.

1.2. Eerder heeft [appellante] ook, gezamenlijk met anderen, verzocht om de ter verwezenlijking van het windpark door het college van gedeputeerde staten van Gelderland bij besluit van 4 juni 2018 verleende ontheffing op grond van de Wet natuurbescherming en de bij besluiten van 14 en 22 november 2019 verleende omgevingsvergunningen in te trekken. Het college heeft bij besluiten van 24 december 2021 en 14 januari 2022 geweigerd om deze besluiten in te trekken. [appellante] en anderen hebben hiertegen beroep ingesteld bij de Afdeling. Bij uitspraak van 17 juni 2022 in zaak nr. 202201378/2/R4 heeft de Afdeling zich onbevoegd verklaard om van dat beroep kennis te nemen en dat beroep met toepassing van artikel 6:15, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht ter behandeling aan de bevoegde rechtbank Gelderland doorgezonden.

1.3. Deze uitspraak gaat over het verzoek van [appellante] van 12 juli 2021 om het onherroepelijke inpassingsplan te herzien.

Beroepsgronden

2. [appellante] betoogt dat op grond van het arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof) van 25 juni 2020, ECLI:EU:C:2020:503 (hierna: het Nevele-arrest), voor provinciale staten de verplichting bestaat om het onherroepelijke inpassingsplan te herzien. Provinciale staten hebben namelijk bij hun oordeel over de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het inpassingsplan het Activiteitenbesluit milieubeheer (hierna: het Activiteitenbesluit) en de Activiteitenregeling milieubeheer (hierna: de Activiteitenregeling) betrokken. Het gaat om de bepalingen uit de paragrafen 3.2.3 van het Activiteitenbesluit en 3.2.3 van de Activiteitenregeling voor het in werking hebben van een windturbine of een combinatie van windturbines (hierna: de windturbinebepalingen). In de uitspraak van de Afdeling van 30 juni 2021, ECLI:NL:RVS:2021:1395 (hierna: de Delfzijl-tussenuitspraak), heeft de Afdeling op basis van het

Nevele-arrest geconcludeerd dat de windturbinebepalingen in strijd met richtlijn 2001/42/EG van het Europees Parlement en de raad van 27 juni 2001 betreffende de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van bepaalde plannen en programma's (L 197/30) (hierna: de SMB-richtlijn) niet vooraf zijn gegaan door een milieubeoordeling als bedoeld in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder a, van de SMB-richtlijn. Volgens [appellante] volgt uit het Nevele-arrest en het arrest van het Hof van 25 juli 1991, ECLI:EU:C:1991:333 (hierna: het Emmott-arrest), de verplichting deze strijd met het Unierecht op te heffen door het onherroepelijke inpassingsplan te herzien.

2.1. Provinciale staten stellen dat het Nevele-arrest geen betrekking heeft op onherroepelijke inpassingsplannen. Daarom kan uit het Nevele-arrest niet worden afgeleid dat onder de voorliggende omstandigheden de verplichting bestaat om het onherroepelijke inpassingsplan te herzien. Ook uit het Emmott-arrest kan die verplichting niet worden afgeleid. Subsidiair stellen provinciale staten dat niet is voldaan aan de criteria uit het arrest van het Hof van 13 januari 2004, ECLI:EU:C:2004:17 (hierna: het Kühne & Heitz-arrest), waaronder een uitzondering wordt gemaakt op de hoofdregel dat een bestuursorgaan op grond van het rechtszekerheidsbeginsel niet hoeft terug te komen op een onherroepelijk besluit. Meer subsidiair stellen provinciale staten dat het inpassingsplan niet rechtstreeks verwijst naar de windturbinebepalingen. Volgens provinciale staten is zelfstandig beoordeeld of de normen uit de windturbinebepalingen in de concrete situatie ruimtelijk aanvaardbaar zijn. Nog meer subsidiair stellen provinciale staten dat bij een eventuele belangenafweging de verschillende belangen om het onherroepelijke inpassingsplan niet te herzien zwaarder wegen dan de belangen om het onherroepelijke inpassingsplan wel te herzien.

2.2. De Afdeling stelt vast dat het Nevele-arrest is gewezen naar aanleiding van prejudiciële vragen van de Vlaamse Raad voor Vergunningsbetwistingen in het kader van een lopende vernietigingsprocedure tegen een Vlaamse stedenbouwkundige vergunning voor vijf windturbines. Die vergunning was nog niet onherroepelijk. Mede gelet op wat appellante heeft aangevoerd over de door haar aangehaalde overwegingen uit het Nevele-arrest, komt de Afdeling niet toe aan de vraag in hoeverre deze overwegingen van betekenis zijn voor onherroepelijke inpassingsplannen. Naar het oordeel van de Afdeling hebben provinciale staten het verzoek om het inpassingsplan te herzien terecht beoordeeld aan de hand van de in het Kühne & Heitz-arrest vermelde cumulatieve voorwaarden. Deze voorwaarden geven aan wanneer moet worden afgeweken van het uitgangspunt dat het Unierecht in beginsel niet eist dat een bestuursorgaan moet terugkomen op een onherroepelijk besluit. In dit geval is aan die cumulatieve voorwaarden niet voldaan. Het beroep van [appellante] tegen het besluit van provinciale staten tot vaststelling van het inpassingsplan heeft de Afdeling namelijk in de uitspraak van 17 september 2018 in zaak nr. 201806122/2/R6, op nationaalrechtelijke gronden niet-ontvankelijk verklaard. Daarmee is dus niet voldaan aan de voorwaarde uit het Kühne & Heitz-arrest dat het

moet gaan om een besluit dat definitief is geworden door een uitspraak van de hoogste nationale rechter die, gelet op latere rechtspraak van het Hof, op een onjuiste uitlegging van het Unierecht berust, zonder dat hierover prejudiciële vragen zijn gesteld aan het Hof.

Het Emmott-arrest maakt het voorgaande niet anders, omdat dat arrest ziet op een andere situatie dan hier aan de orde is. Het Emmott-arrest ziet namelijk op de situatie dat een lidstaat zich niet mag beroepen op een termijnoverschrijding door een particulier in een procedure tegen die lidstaat, als het gaat om bescherming van de rechten die de bepalingen van een niet naar behoren omgezette richtlijn aan die particulier toekennen. Zo'n situatie is hier niet aan de orde. In het kader van het verzoek om herziening van het inpassingsplan, dat in deze procedure aan de orde is, is aan [appellante] geen termijnoverschrijding tegengeworpen. Het betoog slaagt alleen al daarom niet.

Conclusie

3. Het beroep is ongegrond.
4. Provinciale staten hoeven geen proceskosten te vergoeden.

Beslissing

De Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State: verklaart het beroep ongegrond.

Noot

1. Appellante heeft PS van Gelderland (hierna: PS) verzocht om het provinciale inpassingsplan "Windpark Bommelerwaard-A2" te herzien. Het inpassingsplan ziet op het inmiddels voltooide en in bedrijf zijnde windpark tussen de Rijksweg A2 en de spoorlijn Utrecht-Den Bosch, ten zuidoosten van Zaltbommel. De primaire aanleiding voor het herzieningsverzoek vormt het Nevele-arrest van het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: het Hof), HvJ EU 25 juni 2020, ECLI:EU:C:2020:503. Kort gezegd meent appellante dat het inpassingsplan niet had mogen worden vastgesteld nu in strijd met de smb-richtlijn is verzuimd om een plan-MER te maken voor de destijds geldende windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer en in het kader van de ruimtelijke aanvaardbaarheid van het PIP bij die normstelling is aangesloten. Het herzieningsverzoek ziet erop om het inpassingsplan zodanig te herzien dat de door appellante gestelde strijd met het Unierecht wordt opgeheven.

2. PS hebben het herzieningsverzoek afgewezen. Daartoe stellen zij allereerst dat het Nevele-arrest geen betrekking heeft op onherroepelijke inpassingsplannen. Reeds daarom kan volgens PS uit dat arrest geen verplichting voortvloeien om het PIP te herzien. In enigszins cryptische bewoordingen overweegt de Afdeling dat in de Nevele-zaak prejudiciële vragen zijn gesteld in het kader van een lopende vergunningprocedure. Die vergunning was

derhalve niet onherroepelijk. Vervolgens concludeert de Afdeling niet dat met name de overwegingen 86 e.v. in het Nevele-arrest alleen betrekking hebben op situaties waarin een vergunning onherroepelijk is. Zij laat nadrukkelijk in het midden in hoeverre die overwegingen ook relevantie kunnen hebben voor onherroepelijke vergunningen die (mede) zijn gebaseerd op voor die besluiten kaderstellende plannen of programma's waarvoor is verzuimd een plan-MER te maken. Het is jammer dat de Afdeling zich daar niet over uitlaat. De praktijk zou daar zeer mee geholpen zijn, aangezien er nogal wat met de onderhavige zaak vergelijkbare zaken lopen. Anderzijds zal hetgeen de Afdeling over Nevele overweegt goed zijn doordacht en lijkt het er op zijn minst op dat de Afdeling in het Nevele-arrest zelf geen Unierechtelijke verplichting voor het bevoegd gezag zal zien om een onherroepelijke vergunning te herzien, in te trekken of anderszins aan te tasten. Nadere jurisprudentie zal dat uiteindelijk moeten uitwijzen.

3. Voordat de Afdeling zich middels deze uitspraak heeft uitgelaten over de eventuele consequenties van het Nevele-arrest voor onherroepelijke vergunningen, zijn er diverse uitspraken van rechtbanken geweest. De rechtbanken Zeeland-West-Brabant en Midden-Nederland hebben eerder geoordeeld dat uit r.o. 82 en 83 in samenhang gelezen met 86 en 88 van het Nevele-arrest en het Derrybien-arrest (HvJ EU 12 november 2019, ECLI:EU:C:2019:955) volgt dat de schending van het Unierecht wegens het ontbreken van een plan-MER voor de windturbinebepalingen, ook doorwerkt naar verleende en *onherroepelijke* vergunningen (Rb. Zeeland-West-Brabant 2 mei 2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:3017; ECLI:NL:RBZWB:2023:3073 en Rb. Midden-Nederland 17 februari 2023, ECLI:NL:RBMNE:2023:627, r.o. 30, 31, 37-39, *Men R* 2023/45, m.nt. T. Röttscheid & M.A.A. Soppe). In de uitspraak van de rechtbank Oost-Brabant over windpark de Rietvelden oordeelt de rechtbank op andere gronden, namelijk het ontbreken van een Unierechtelijk gebrek dat aan de omgevingsvergunning kleeft, dat de overwegingen 82-83 uit Nevele niet van toepassing zijn op de daar voorliggende (onherroepelijke) omgevingsvergunning (Rb. Oost-Brabant 11 juli 2022, ECLI:NL:RBOBR:2022:2833, *Men R* 2023/46, m.nt. T. Röttscheid & M.A.A. Soppe onder *Men R* 2023/45). De rechtbank laat zich er niet over uit of als het al dan niet in rechte vaststaan van de vergunning van invloed zou zijn geweest op de toepasselijkheid van deze overwegingen, een Unierechtelijk gebrek wel zou zijn aangenomen. Zie over het al dan niet bestaan van een Unierechtelijk gebrek in op een (ten onrechte niet be-plan-mer-de) plan of programma gebaseerde vergunning ook de punten 7 tot en met 9 van onze noot bij voormelde uitspraak van de rechtbank Midden-Nederland.

4. In de randnummers 8 en 9 van die noot gaan wij ook in op het Kühne & Heitz-arrest van het Hof (HvJ EG 13 januari 2004, ECLI:EU:C:2004:17). In dit arrest worden de (cumulatieve) criteria vermeld waaronder een uitzondering wordt gemaakt op de ook in het Unierecht gerespecteerde hoofdregel dat een bestuursorgaan op grond van het rechtszekerheidsbeginsel niet hoeft terug te komen op een onherroepelijk besluit. Onder meer de rechtbank

Midden-Nederland overweegt dat dit arrest toepassing mist bij een Unierechtelijk schending in een casus als de onderhavige. Wij hebben in onze noot beargumenteerd dat wij dit oordeel van de rechtbank niet kunnen volgen en uiteengezet dat de Nevele- en Kühne & Heitz-arresten gelijktijdig van toepassing zijn en aanvullend ten opzichte van elkaar zijn. De Afdeling ziet dat ook zo. PS hebben aangegeven dat niet is voldaan aan alle door het Hof in het Kühne & Heitz-arrest geformuleerde criteria. Nadat de Afdeling heeft geoordeeld dat inderdaad niet aan één van de criteria is voldaan, overweegt zij dat er reeds daarom geen Unierechtelijke verplichting voor PS bestond om het herzieningsverzoek van appellante in te willigen.

5. De specifieke reden dat er ingevolge het Kühne & Heitz-arrest geen aanleiding is om het onherroepelijke inpassingsplan te herzien was erin gelegen dat er geen sprake is van een besluit dat definitief is geworden door een uitspraak van de hoogste nationale rechter die, gelet op latere rechtspraak van het Hof, op een onjuiste uitlegging van het Unierecht berust, zonder dat hierover prejudiciële vragen zijn gesteld aan het Hof. Appellante heeft weliswaar beroep ingesteld tegen het inpassingsplan, maar dat is niet-ontvankelijk verklaard (zie hierover r.o. 1.1). Frins & Nijmeijer wijzen erop dat ook bij ontvankelijke beroepen niet aan deze eis wordt voldaan omdat het Hof nimmer een oordeel heeft geveld over de vraag of de (toenmalige) Nederlandse windturbinebepalingen in het Activiteitenbesluit milieubeheer en de Activiteitenregeling milieubeheer in strijd met de smb-richtlijn zijn vastgesteld. Zie hierover, onder verwijzing naar de relevante jurisprudentie van het Hof, R.H.W. Frins & A.G.A. Nijmeijer, 'Van Nevele naar Delfzijl en verder', *M en R* 2021/120, p. 845. Het is afwachten of de Afdeling beide auteurs zal volgen. Mocht dat het geval zijn, dan zijn onherroepelijke vergunningbesluiten (waartoe ook een inpassingsplan wordt gerekend in een zaak als die thans voorligt) veilig voor wijzigings- en/of intrekkingverzoeken vanwege het feit dat deze (mede) hun grondslag vinden in plannen en programma's waarvoor in strijd met de smb-richtlijn geen plan-MER is gemaakt. Appellante doet ook nog een beroep op het Emmott-arrest (HvJ EG 25 juli 1991, ECLI:EU:C:1991:333). Omdat PS aan appellante in het kader van het verzoek om herziening van het inpassingsplan geen termijnoverschrijding hebben tegengeworpen, mist dit arrest volgens de Afdeling toepassing. Dat lijkt ons geen onlogisch oordeel.

T. Röttscheid & M.A.A. Soppe

M en R 2023/96

Hof van Justitie van de Europese Unie 6 juli 2023, nr. C-212/21 P
(Jürimäe, Safjan, Piçarra, Jääskinen, Gavalec)
m.nt. M. Peeters

(Verdrag van Aarhus; art. 2 lid 1 onder f en g, art. 10 lid 1 Verordening (EG) 1367/2006)

ECLI:EU:C:2022:1003

ECLI:EU:C:2023:546

Verzoek om interne herziening van milieurechtelijk besluit o.g.v. Aarhus-verordening: Europese Investeringsbank is orgaan van de Unie; een set milieucriteria op grond waarvan wordt vastgesteld waaraan projecten moeten voldoen om voor EIB-financiering in aanmerking te komen, valt onder het begrip milieurecht.

Zoals de advocaat-generaal in wezen heeft opgemerkt in de punten 92 tot en met 94 van haar conclusie, oefent de EIB ambivalente bevoegdheden uit bij contractueel vastgelegde financieringen. Bij die gelegenheid treedt zij namelijk weliswaar op als private partner van de begunstigde, maar voert zij ook taken van algemeen belang uit. De uitlegging van artikel 2, lid 1, onder c), van deze verordening dat de EIB bij de uitoefening van haar financieringsactiviteiten moet worden aangemerkt als een "orgaan van de Unie", waarborgt bijgevolg dat die verordening wordt uitgevoerd op een wijze die verenigbaar is met artikel 2, lid 2, onder d), van het Verdrag van Aarhus.

Gelet op punt 84 van het onderhavige arrest en op de doelstellingen van het milieubeleid van de Unie, moet het begrip "milieurecht" ruim worden uitgelegd, in die zin dat daaronder elke handeling van de Unie valt die – ongeacht haar rechtsgrondslag – bijdraagt tot de verwezenlijking van de doelstellingen van dat beleid, zoals deze worden omschreven in artikel 191, lid 1, VWEU (zie in die zin arrest van 8 november 2022, Deutsche Umwelthilfe (Typegoedkeuring van motorvoertuigen), C-873/19, EU:C:2022:857, punt 53). Uit de omstandigheid dat volgens de bewoordingen zelf van artikel 2, lid 1, onder f), van verordening nr. 1367/2006 de rechtsgrondslag voor de vaststelling van een handeling geen relevant criterium is voor de kwalificatie ervan als "milieurecht", kan worden afgeleid dat ook de procedure voor de vaststelling van een dergelijke handeling – die volgens artikel 289 VWEU bepaalt of de betreffende handeling al dan niet als wetgevingshandeling wordt aangemerkt – niet relevant is voor die kwalificatie.

In casu kan de raad van bewind van de EIB, wanneer hij besluit om op grond van artikel 9, lid 1, en artikel 19, lid 3, van de statuten van de EIB financiering toe te kennen, niet zonder rechtvaardiging afwijken van de milieucriteria waaraan projecten moeten voldoen om voor financiering in aanmerking te komen, die voortvloeien uit de verklaring van 2009 en uit de klimaatstrategie en die de EIB zichzelf heeft opgelegd bij het verstrekken van leningen. Wijkt hij toch zonder rechtvaardiging af van die criteria, dan kan hij in voorkomend geval een sanctie